

Perfekte Beethoven van Henschel Kwartet

KLASSIEKE MUZIEK

Henschel Strijkkwartet. Szymanowski nr. 2 opus 56; Mendelssohn Bartholdy Kwartet in f opus 80; Beethoven opus 59 nr. 1 Deventer Schouwburg, 25/2.

Bij het betreden van de schouwburg liggen ze al in de verkoop: de cd's die het Henschel strijkkwartet maakte met werk van Felix Mendelssohn Bartholdy en waarvan er één diverse onderscheidingen kreeg. De boodschap is duidelijk: het Henschel Kwartet, bestaande uit twee broers en één zuster Henschel, gecompleteerd door de cellist Matthias Beyer-Karlshøj, heeft 'iets' met Mendelssohn. En toch was het niet het indringende Strijkkwartet in f klein, opus 80 dat Mendelssohn aan het einde van zijn leven schreef waarmee de familie Henschel cum suis deze avond de meeste indruk maakte. Want juist in Mendelssohn werd gespeeld alsof er te véél vanaf hing waardoor het dramatische kwartet soms iets geforceerds en te emotioneels kreeg en dat klopte niet met het beeld van dit kwartet dat in het openingsstuk was ontstaan. Strijkkwartet nr. 2 van de Poolse componist Szymanowski (1882-1937) startte met een prachtig pianissimo en een heerlijke strijkersklank die daaruit vervolgens uit opbloeiende: licht, evenwichtig, vanzelfsprekend en doorzichtig. Waardoor - bijvoorbeeld - tweede viool en altviool opvallend goed te volgen waren. Een boeiend werk van Szymanowski dat zweemt naar impressionisme en toch zichzelf blijft.

Vervolgens de - naar mijn mening - net iets te zwaar aangezette Mendelssohn. Op zich een indrukwekkend stuk dat de componist schreef na de dood van zijn geliefde zuster Fanny en kort voorat hij zelf het tijdelijke voor het eeuwige zou verwisselen en het is duidelijk: de componist van vele zeldzaam harmonieuze muziek zag het in het jaar 1847 echt niet meer zitten. Het eerste deel begint als een onrustige koortsaanval, het tweede deel is zuchtend en het derde deel opstandig. Mooi hoe daar de viool zich in een waanzinnige virtuoze passage losrukt van de rest. Zonder resultaat. Mendelssohn vindt in dit stuk geen vrede.

Puur muzikaal gezien viel alles op zijn plaats in Beethovens Strijkkwartet in F groot opus 59 nummer 1 uit 1806, één van de Rasumowski kwartetten. Hier was weer die transparante klank die er ook was in Szymanowski, een klank die niet dwingt en de luisteraar vrij laat zijn eigen associaties te volgen. Ook Beethoven staat niet echt bekend als een 'vrolijke Frans' toch is het allegretto vivace uit dit kwartet is ronduit speels en geestig en bijzonder was het om te horen hoe gelijk en eensgezind het werd gespeeld door het Henscheltrio aangevuld met - in harmonie - zijn eigen lijn volgende cellist. Weidse verten ontvouwen zich in het in alle rust uitgedragen Adagio en een gepaste afsluiting was het Allegro waarin Beethoven eindeloos een slot suggereert dat nooit komt en er dan opeens toch is.

Maarten Mestrom

DEVENTER Dagblad 26-2-2004